

**Uvod u Bibliju, ECTS 3
četvrtkom u 10:15, P14**

Uvod u Bibliju

UP0060; ISVU: 23559

Ljetni semestar ak. g. 2020./21.

Niko Bilić, SJ

amdg.ffrz.hr → nastava → FFRZ

**Uvod u Bibliju, ECTS 3
četvrtkom u 10:15, P14**

Imanentna hermeneutika

**Što Pismo kaže o svom postanku,
funkciji i recepciji**

Podignite, vrata (Ps 24)

Sve riječi Božje

- *Formula Saveza* u Izl 6,7a:
- “moj narod, vaš Bog”
 - Uloga Mojsijeva u Izl 24,3:
- Mojsije govori sve odredbe narodu
 - Što Mojsije radi u Izl 24,4:
- Piše sve riječi
 - Liturgijska služba (24,4):
- Naređuje paljenice i pričesnice:
 - Mojsije i narod u 24,7:
- Čita narodu Knjigu
 - Potvrda Saveza (24,8):
- Škropi narod: “krv Saveza” – temelj Saveza?
 - Sve ove riječi

Obveza cijeloga naroda

- ❑ Tko donosi odluku u Izl 24,3.7:
- Volja naroda 2x (3.7)
 - ❑ Slušanje u v7:
 - ❑ = stav srca (24,7)
- Bogoslužje (24,5 usp. 3,18)
 - ❑ Krv *Saveza* (24,8)
- Knjiga *Saveza* (24,7) čitanje uz žrtvenik
 - ❑ Tora ~ *B'erîť*
- Oproštajni govor – testament – Pnz
- Mojsije je napisao *Toru* (Pnz 31,9)
 - ❑ završio pisanje u *Knjigu* (ספר *sefer*) 31,24

Pronalazak svete knjige (2 Kr 22)

- 622. pr. Kr., kralj Jošija i בֵּית יְהוָה (Dom Gospodnji) 22,5
 - “popravlja ju” (22,5)
- Što s “Knjigom Zakona” 22,8.13?
 - tj. “Saveza” (23,2)
- *Pronađena* (22,8.13; 23,2)!
- Kralj reagira u 22,11.19:
 - Sluša i razdire haljine (v11)
 - Ponizio se pred Bogom i plakao (v19)
 - Šalje izaslanstvo (v12.20)
- Rezultat u 23,1-3:
- Čita narodu i obnavlja Savez (23,1-3)
 - Holistički pristup: sve riječi (v2), sav narod (v3)

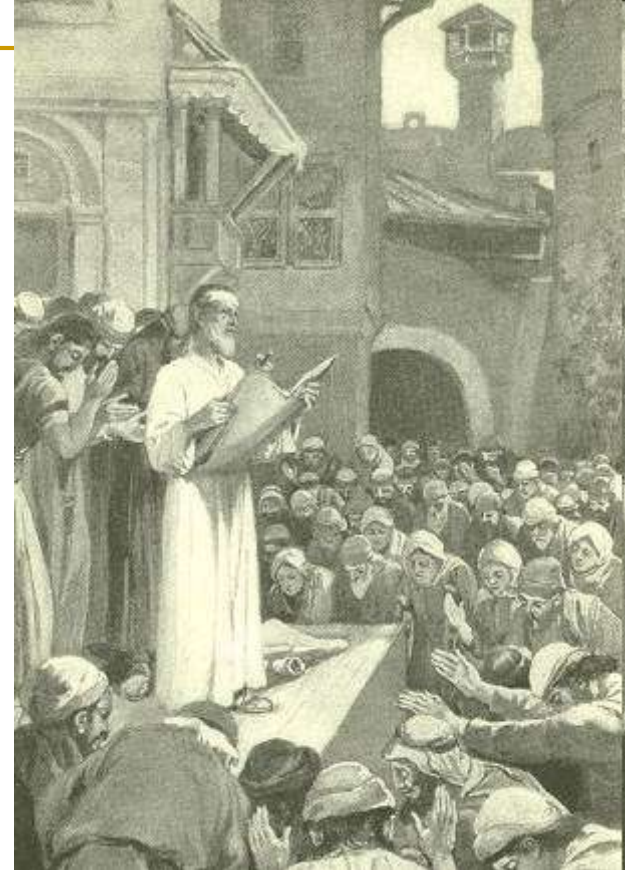
Kralj Jošija i Savez

- ❑ Kralj Jošija u 2 Kr 23,2s;
2 Ljet 34,30-32
- 1. Cijelom narodu čita *Knjigu Saveza*
 - ❑ Pronađena Knjiga
(2 Kr 22,8.10; 2 Ljet 34,14)
- 2. Sklapa Savez (2 Kr 23,3):
 - ❑ on (2 Ljet 34,31) – “pred” יהוה
 - ❑ i svi (2 Ljet 34,32)
- 3. Svi služe Bogu za njegova života (2 Ljet 34,33)
 - ❑ Blagdan? – kada, kakvo slavlje u 2 Ljet 35,1.18?
 - ❑ Pasha – po Zakonu 14.01. (v1)
 - ❑ prvi put takva od Samuela (v18)

Veliki povratak (Neh 8)

- 515. pr. Kr., Ezra
- od Boga preko Mojsija (v1.14)
- Za כל העם *kol ha'am*
- sav narod (11x)
- Liturgijski pristup (v4.6):
 - Postolje (v4)
 - Blagoslov i poklon (v6)
- Recepcija (v3.8.12):
 - Pozorno slušanje (v3)
 - Tumačenje po odlomcima (v8)
 - Shvaćanje (v12)

- Reakcija (v9.12.17):
- plač (v9),
- gozba (v12),
- velika radost (v17)

Divno ime (Ps 8)

intro: E H7 E H7

First system of musical notation for 'Divno ime (Ps 8)'. It consists of two staves in 4/4 time with a key signature of three sharps (F#, C#, G#). The melody is written on the first staff, and the lyrics are written below it. The second staff provides a harmonic accompaniment. Chord symbols are placed above the notes: E, Fism, E, H7, E, and 1st H7. The lyrics are: O ka - ko je div - no, Bo - že naš po ze - mlji svoj tvo - je i - me.

O ka - ko je div - no, Bo - že naš po
ze - mlji svoj tvo - je i - me

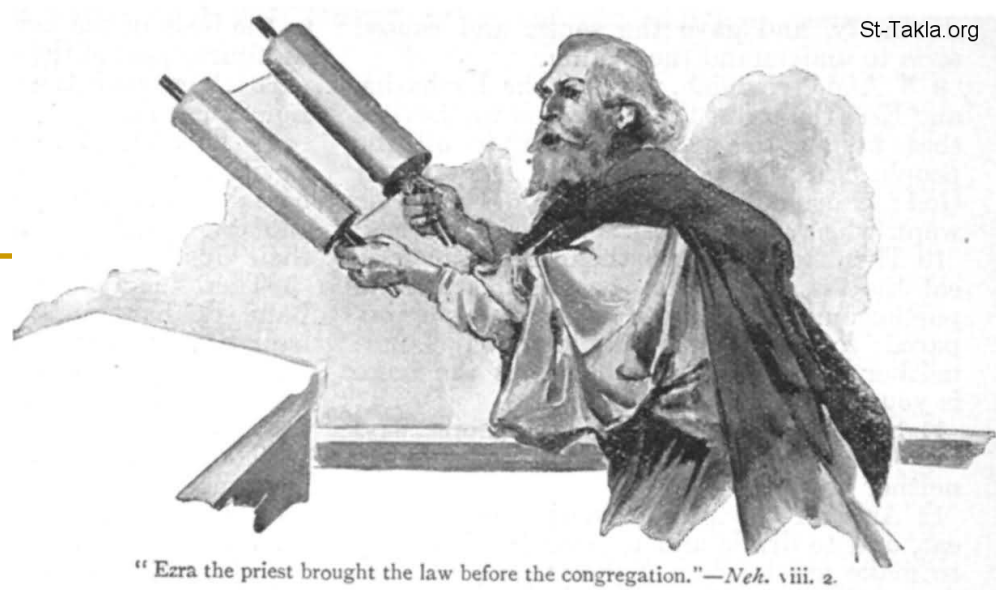
Second system of musical notation for 'Divno ime (Ps 8)'. It consists of two staves in 4/4 time with a key signature of three sharps (F#, C#, G#). The melody is written on the first staff, and the lyrics are written below it. The second staff provides a harmonic accompaniment. Chord symbols are placed above the notes: E, Fism, E, H7, E, and E. The lyrics are: O ka - ko je div - no, Bo - že naš po ze - mlji svoj tvo - je i - me.

O ka - ko je div - no, Bo - že naš po
ze - mlji svoj tvo - je i - me

Ezra i Nehemija

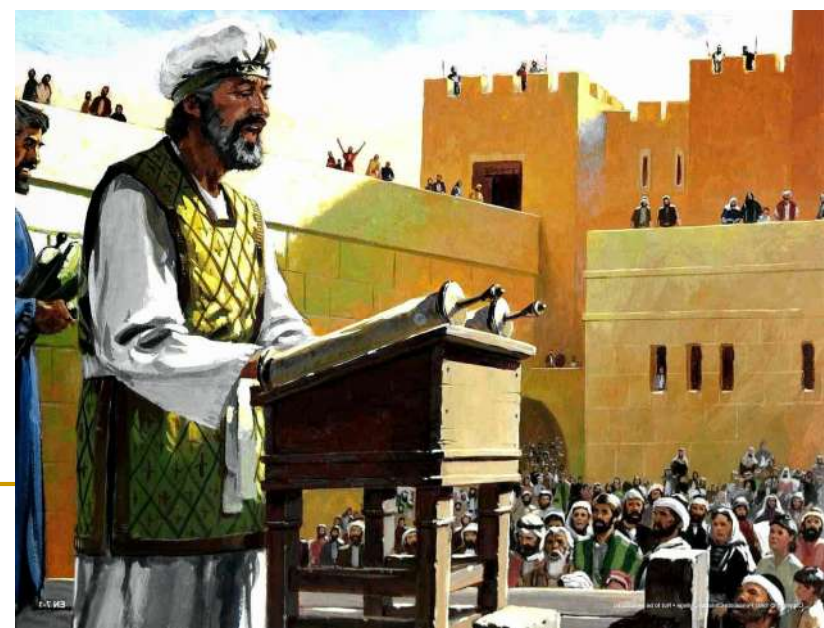
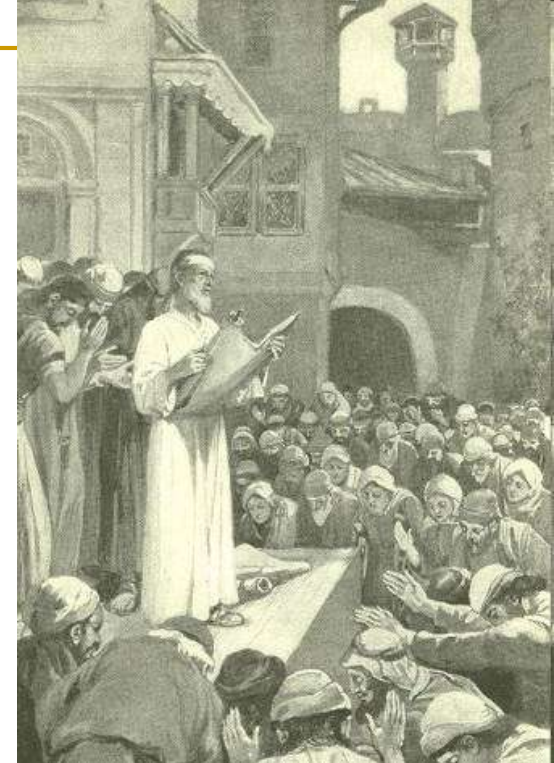
proglašavaju Zakon Božji

Neh 8

Proglas *Zakona* (Neh 8)

- Glavni subjekt כל העם *kol ha' am*
11x (Neh 8,1.3.5[3x].6.9[2x].11.12.13)
- Sav narod – 8,1: kao jedan
čovjek (KS), jednostušno (Š.)
- קהל *qāhāl* zbor (KS), skupština (Š.)
8,2.17 (usp. קהלה *q^ehillâ* 5,7)
 - → Crkva
 - Što traže u 8,1:
- Toru – od Boga za Izrael
 - Reakcije u 8,9b.12?
- Plač (v9b) → Slavlje (v12)

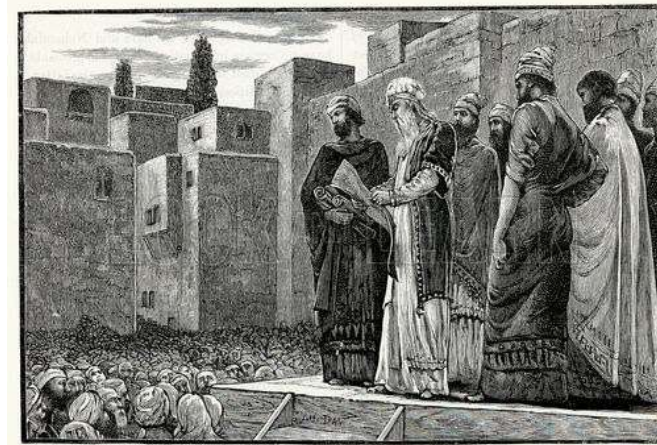
Liturgijski pristup

- ❑ Gdje je Ezra?
(Neh 8,4s)
- Postolje, povišeno
 - ❑ S koliko ljudi? (v4)
- Jedan od 14 (s desne strane)
 - ❑ Uvodni “obred” (8,5s):
- Ezra otvara knjigu (8,5), zajednica ustaje
 - ❑ Ezra u v6a (usp. Ezr 7,27):
- blagoslov (v6a)

Pedagogija

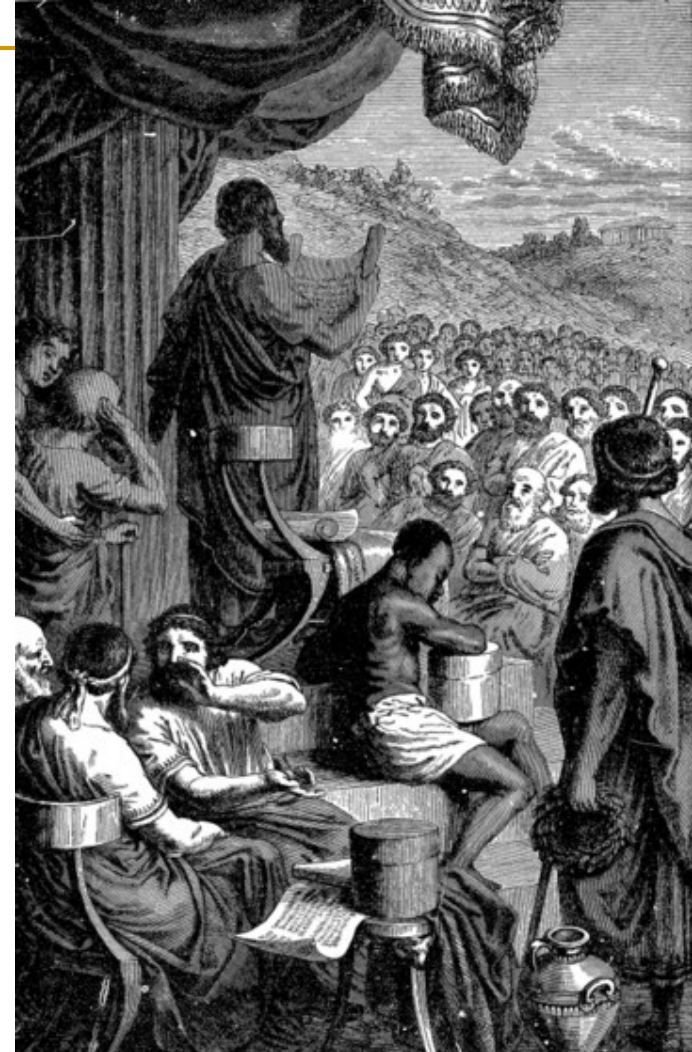
- Zajednica u Neh 8,6b?
- 2x “Amen!”,
podignutih ruku
- Klanjanje
 - Čitanje v7-9 – *Tko? Kako?*
- Leviti (v7.9)
- Objašnjavanje (v7)
- Po odlomcima, tumačenje (v8)
- Poučavanje (v9)

EZRA READING THE LAW TO THE JEWS.

Prihvaćanje

- ❑ Zajednica i Zakon u Neh 8,3:
- Pozorno slušanje =
“uši prema Knjizi” (v3)
- Cijelo prije podne? (8,3)
 - ❑ Koliko dana (v18)?
- Sedam dana (v18)
 - ❑ Je li pouka uspješna (v12b)?
- Razumijeli su (spoznali, shvatili v12b)

Prihvaćanje

- ❑ יום קדוש *jôm qadoš*
(Neh 8,9.10.11) –
tko (i što) govori?
- Svet, posvećen dan –
Ezra, Nehemija i leviti (v9)
- Nehemija: jedite sočno, pijte fino (v10)
- Leviti: budite u miru (v11)
 - ❑ Rezultat u v12?
- Veliko slavlje (KS), dan radosti (Š.)
= “velika radost” (v12)

Veliki *Blagdan*

- Vijeće drugoga dana (Neh 8,13):
 - Ezra, glavari, svećenici, leviti
 - Pronašli Lev 23,34-36.39-43
 - *Koji blagdan?*
 - Blagdan Sjenica
 - *Što obilježava?* (Lev 23,43)
 - Izlazak iz Egipta
 - *Kako?* (42)
 - “Stanujte u sjenicama” (42)
-
- *Od kada zanemaren (Neh 8,17)?*
 - Jošua = novi ulazak u Obećanu zemlju
 - *Tko slavi* (v17)?
 - Povratnici (usp. Neh 7,6-68)

Veliki *Blagdan*

- 'Blagdan' u 7. mjesecu (1 Kr 8,2; Ezr 3,4)?
- Posveta 1. Hrama
- Obnova bogoslužja u Jeruzalemu (Ezr 3,4)
 - Značenje u Zah 14,16?
- Iz svih naroda klanjaju se Kralju (Zah 14,16)
- Blagdan sjenica – Iv 7,2
 - Nije li vam Mojsije dao Zakon (Iv 7,19)?

Nehemija na Blagdan

■ Upravitelj “Tiršata”

□ *s kim?* (Neh 8,9)

■ uz svećenika Ezru i levite

□ Govor – kakav je
Nehemija? (8,10)

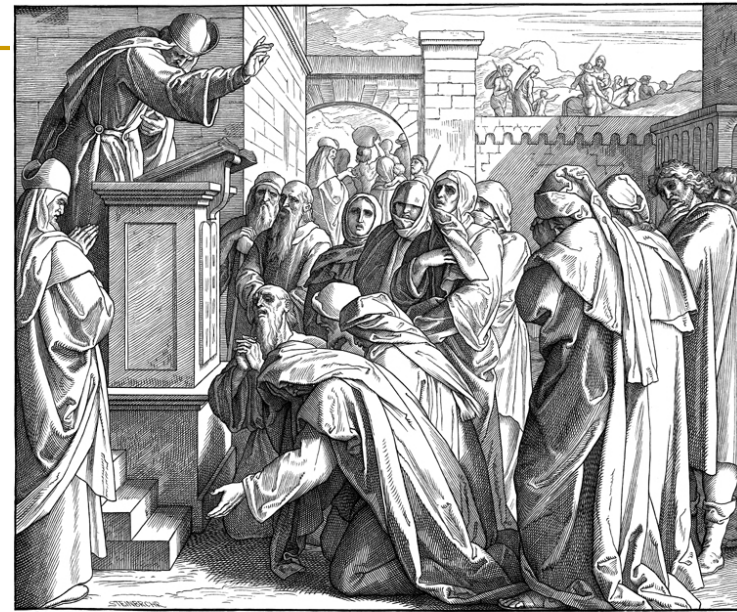
■ a) “ne žalostite se!” – *uvid u stanje*

□ “ne bojte se ovih!” (4,8)

■ b) “jedite, pijte!” – *smisao za potrebe*

□ “150 za mojim stolom” (5,17)

□ “Blagujte! Pred Bogom!” (Pnz 12,7.18)

Des Volkes Buße.
Am vier und zwanzigsten Tage dieses Monats kamen die Kinder Israel zusammen mit Hosen und Säden und Geben auf ihnen, und sendeten den Samen Israel von allen fremden Kindern, und traten hin und bekannten ihre Sünde und ihrer Väter Missethat.
Buch Nehemia. Kap. 9. v. 1. 2.

Nehemija na Blagdan

- c) “dio onima koji nemaju” – *bratsko dijeljenje* (Neh 8,10)

- otpust dugova:

- “vratit ćemo” (5,12)

- odricanje od plaće: “upraviteljski kruh” (14)

- d) teološko utemeljenje:

- “Gospodinova radost – ona je vaša utvrda”

- “Veselite se!” (Pnz 12,7.12.18)